

стресовим розладом (ПТСР), депресією, тривожними розладами; етичні та професійні стандарти клінічної практики. Навчання відбувалося у форматі лекцій, супервізій, аналізу реальних клінічних випадків і розгляду практичних кейсів.

Програма спеціалізації була розроблена відповідно до наказу МОЗ України від 30.09.2022 р. Курс викладали фахівці кафедри психіатрії, наркології, загальної та медичної психології факультету післядипломної освіти.

Спеціалізація передбачає поглиблене вивчення таких розділів, як: теоретичні та практичні аспекти клінічної психології; психодіагностика; загальна психопатологія; нейропсихологія; клінічна психологія соматичних захворювань; медико-психологічні аспекти психічних розладів; медико-психологічна допомога; медико-психологічні наслідки соціального стресу.

Мета дослідження. Дослідити позитивні зміни, які психологи відзначають у своїй професійній діяльності після завершення курсів із клінічної психології.

Матеріали та методи. Було проаналізовано результати 27 анонімних анкет психологів, які проходили курси підвищення кваліфікації з клінічної психології на кафедрі психіатрії, наркології, загальної та медичної психології факультету післядипломної освіти Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова у 2023–2024 роках.

Результати дослідження. Аналіз отриманих даних показав, що 97,0% курсантів відзначили наступні позитивні зміни у своїй професійній діяльності: покращення навичок діагностики та глибший аналіз стану клієнта; підвищення впевненості у роботі з клієнтами, які мають складні психічні стани; можливість співпраці з лікарями-психіатрами та іншими фахівцями; розширення професійних можливостей, зокрема працевлаштування у лікарнях, реабілітаційних центрах і приватних клініках.

Висновки. Курси підвищення кваліфікації з клінічної психології стали важливим етапом професійного розвитку психологів. Вони сприяють не лише розширенню знань і вдосконаленню навичок, а й підвищенню ефективності психологічної допомоги людям із психічними розладами. Сучасна психологічна практика потребує постійного навчання, і клінічна психологія є одним із найбільш актуальних напрямів для професійного зростання фахівців.

Сімонова І.В., Мікаєлян В.В., Пойда С.Г.

СУГЕСТОПЕДІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА МЕТОДИКА В МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасна система освіти вимагає інноваційних підходів, що відповідають викликам розвитку українського та світового ринків праці. Одним із таких підходів є сугестопедія – методика навчання, розроблена болгарським психотерапевтом Георгієм Лозановим, яка спрямована на ефективне засвоєння знань через створення сприятливого психологічного середовища.

Сугестопедія базується на використанні психологічних резервів особистості, активізації підсвідомих процесів через сугестію (навіювання) та створення комфортного середовища навчання. Методика ґрунтується на взаємодії таких елементів, як: позитивне налаштування студента, використання мистецтва (музики, літератури), зниження стресу під час навчання.

Переваги сугестопедії для модернізації освітніх програм полягає в активізації прихованих резервів пам'яті та уваги завдяки створенню комфортного середовища навчання. Це дозволяє студентам ефективніше сприймати великі обсяги інформації без перевантаження, що є особливо важливим у сучасному динамічному освітньому середовищі. Методика дозволяє скоротити час на засвоєння матеріалу та підвищити його якість. Зниження стресу під час навчання є однією з ключових особливостей сугестопедії в створенні психологічно безпечного простору. Викладачі використовують позитивне підкріплення, арттерапію (музику, малювання, літературу) та гумор, щоб зняти страх перед помилками та зменшити тривожність студентів. Це сприяє підвищенню самооцінки, впевненості у своїх силах і бажанню вчитися.

Сугестопедія передбачає інтеграцію художніх елементів (музики, театральних сцен, асоціативного мислення) у навчальний процес. Такий підхід стимулює креативність, яка є однією з ключових компетенцій на сучасному ринку праці. Студенти вчаться мислити нестандартно, шукати нові підходи до вирішення завдань та творчо висловлювати свої ідеї.

Сучасний ринок праці потребує не лише технічних знань, але й розвинених навичок комунікації, критичного мислення, адаптивності та співпраці. Сугестопедичні методики акцентують увагу на груповій взаємодії, роботі у командах, що сприяє формуванню soft skills у студентів. Залучення емоційного компоненту через використання цікавих текстів, музики, театральних сцен та ігор пробуджує у студентів інтерес до навчального матеріалу. Цей підхід допомагає уникнути нудьги та формує у студентів внутрішню мотивацію, а не лише прагнення до оцінок.

Сугестопедія зарекомендувала себе як одна з найуспішніших методик для вивчення мов. Поєднання музичного супроводу, повторення, драматизації та релаксації сприяє легкому запам'ятовуванню нової лексики та граматичних конструкцій. Це відповідає потребам глобалізованого світу, де володіння кількома мовами є суттєвою перевагою. Методика враховує індивідуальні особливості студентів і сприяє їхньому гармонійному розвитку. Студенти розкривають свої здібності в умовах довіри та взаємоповаги. Таке середовище стимулює не лише академічний, але й особистісний ріст. Завдяки своїй універсальності та ефективності сугестопедія може використовуватися для навчання студентів із різних культур. Це сприяє інтеграції в міжнародні освітні програми та адаптації до мультикультурного середовища.

Індивідуалізація навчального процесу є невід'ємним компонентом сучасної освіти, оскільки вона дозволяє враховувати унікальні потреби, здібності та темпи розвитку кожного здобувача освіти. Завдяки цьому підходу викладачі можуть адаптувати методи, засоби та стратегії навчання, створюючи умови для максимального розкриття потенціалу кожного студента. У контексті сугестопедії індивідуалізація проявляється через застосування різних видів діяльності, які відповідають інтересам і здібностям студентів, врахування емоційного стану кожного учасника освітнього процесу, створення комфортного середовища, яке знижує тривожність та сприяє самореалізації, гнучкості у темпах навчання, що дозволяє як пришвидшувати, так і уповільнювати засвоєння матеріалу відповідно до індивідуальних можливостей.

Індивідуалізація сприяє формуванню особистісно орієнтованої освіти, що є ключовим чинником у підготовці конкурентоспроможних фахівців на сучасному ринку праці. Інноваційний підхід до навчання, що базується на сугестопедичних методиках, формує випускників, які володіють не лише знаннями, але й навичками, затребуваними на сучасному ринку праці. Це робить їх більш конкурентоспроможними як на національному, так і на глобальному рівнях.

Сугестопедія демонструє потужний потенціал у підвищенні якості освітніх програм, забезпечуючи підготовку фахівців, здатних адаптуватися до сучасних викликів. Її впровадження сприяє створенню інноваційного освітнього простору, орієнтованого на розвиток гармонійної, креативної та конкурентоспроможної особистості здобувачів вищої освіти.

Скиба В.Я., Поліщук В.С., Поліщук О.О., Поліщук С.С., Шувалов С.М.
**ЗНАЧЕННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ
МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА**

Останніми роками набуває важливість дослідження проблеми контролю знань, як важливої складової навчального процесу, з використанням комп'ютерних технологій. На перший план виступає проблема вирішення психологічних і дидактичних факторів підготовки майбутніх лікарів з їх одночасним використанням досвіду комп'ютерного контролю знань. Особливо актуальним це питання постає при підготовці лікарів-стоматологів, що пов'язане з обов'язковим використанням та залученням знань та практичних навичок. При цьому очевидно є необхідність пошуку оптимальних вимог до автоматизованих навчальних систем і реалізації з їх допомогою контролю знань залежно від кількості заданих запитань, обсягу їх бази, часу підготовки на запитання, форми подання запитання, ступеня складності – з одного боку, та ефективності навчально-педагогічного процесу – з іншого. Враховуючи ці проблеми та потреби сьогодення, а також з положеннями директивних документів постало завдання забезпечення різних галузей соціального життя висококваліфікованими кадрами, зокрема, системи охорони здоров'я населення.

Від лікарів-стоматологів вимагається наявність високого професіоналізму, в основі якого лежать не лише знання, а й готовність використовувати автоматизовані системи електронного документообігу. Лікарю необхідно постійно підтримувати і контролювати свої вміння, знання, здійснювати самоконтроль за своїми діями і вчинками. У цьому контексті актуальним є використання сучасних комп'ютерних технологій для вимірювання рівня оволодіння знаннями, необхідними для вирішення практичних завдань та внесення інформації в систему електронного документообігу. Той об'єм інформації, що отримує студент у медичному закладі не забезпечує розвиток достатньої професійної орієнтації на клінічному амбулаторному чи стаціонарному прийомі. Студенти не мають в достатній мірі можливості проводити повноцінний клінічний прийом пацієнтів. Трапляються випадки, коли студенти-відмінники на п'ятому курсі на клінічному прийомі пацієнтів не можуть самостійно справитися з поставленими завданнями, відповідаючи при цьому на всі теоретичні